

DEKLARACIJA

O MATERIJALNOM POLOŽAJU ZAPOSLENIH U ŠKOLAMA

Učitelji i nastavnici, kao i svi ostali radnici u školama – desetljećima su žrtve nebrige vlasti naspram školstvu. Političke stranke su se od 1990. izmjenjivale u vođenju države, mijenjali su se proračunski prioriteti, od nabave oružja za obranu zemlje i izgradnje ratom porušenih domova, prijeko sanacije banaka i velikih poduzeća do cestovnog povezivanja Hrvatske. Za prioritete je uvijek bilo novca, i 2006. kada je proračun iznosio jedva 100 mlrd. kn i danas kada se za 2019. predviđa proračun veći od 140 mlrd. kn.

Izdvajanje za obrazovanje, u kojem najveći dio odlazi na plaće zaposlenih, svih ovih godina u pravilu nije raslo u mjeri u kojoj je rastao državni proračun. Unatrag 10 godina plaće u obrazovanju, s iznimkom 2017. kada su rasle u 3 navrata po 2%, ostale su nepromijenjene. Točnije, Vlada Zorana Milanovića ih je u dva navrata smanjivala, te je tisuće i tisuće učitelja i nastavnika otišlo u mirovinu sa smanjenim plaćama, a mnogima se plaće ni danas nisu izjednačile s plaćama koje su primali do 2014. godine. Sve ovo je bilo moguće samo zato jer obrazovanje i plaće zaposlenih u obrazovanju nikada nisu bili proračunski prioritet.

Osim što smo već godinama potplaćeni, iz godine u godinu dokidana su i smanjivana materijalna prava zaposlenih u školama. Prisjetimo se božićnice i regresa bez kojih smo naprasno ostajali te nasilničkog smanjenja iznosa za jubilarne nagrade. Onima koji su primorani koristiti osobni automobil, kako bi otišli na posao ili se s posla vratili, nikada nije isplaćivan stvarni trošak prijevoza. Čak i danas kada je naknada za prijevoz povećana, između 1/3 i 1/4 stvarnog troška za prijevoz radnici plaćaju iz svoga džepa. Zbog smanjenja materijalnih troškova koji se isplaćuju školama, nastavnici sve češće sami kupuju nastavna pomagala, na usavršavanja idu bez dnevnice, sami kupuju neophodnu stručnu literaturu i časopise. Sve ovo pridonosi sve težem i težem materijalnom položaju zaposlenih u školama.

Čak i kada se pred učitelje i nastavnike stavljaaju brojne nove obveze, kao što je to primjer s aktualnom "Školom za život", prosvjetna vlast čini premalo kako bi se dodatni angažman dodatno i platio. Kao što će se u državnom proračunu novca uvijek naći prije za oklopna vojna vozila i vojne zrakoplove nego za plaće medicinskih sestara; tako će se u osnovnom i srednjem školstvu novca uvijek prije pronaći za robotiće i tablete nego za isplatu stvarnog troška prijevoza ili pravičnu plaću učiteljima i nastavnicima.

Smanjenje interesa za rad u školi – posljedica je svega spomenutog. Desetljeća nebrige naspram zaposlenih u školama dolaze ili će naskoro doći na naplatu. Svatko tko ima kamo otići ili je već otišao ili se sprema otići. Prosvjetne vlasti čak i ne znaju koliko je učitelja i nastavnika učiteljski i nastavnički posao u Hrvatskoj unatrag samo godinu dana zamijenilo poslom u Austriji, Njemačkoj ili Irskoj. Posljedica je da nam na mjesta kvalitetnih učitelja i nastavnika sve više dolaze ili početnici ili nestručni nastavnici. Kad se naskoro u potpunosti otvore tržišta rada u nekim susjednim nam zemljama i kada se zahukta masovno „vrbovanje“ iz privatnog sektora, uslijedit će potpuna kadrovska devastacija odgojno-obrazovnog sustava kakav smo poznavali i kakav još uvijek poznajemo.

Kako bismo pokušali spriječiti daljnju devastaciju školstva, Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu - Preporod poziva vlast da se odmah krene sa stvarnim promjenama u školstvu. Ovo će biti moguće onda kad školstvo umjesto lažnog postane stvarni prioritet. Samo učitelj koji je zadovoljan svojim materijalnim položajem i statusom u društvu može biti nositelj zahtjevnih promjena u obrazovanju koje su nam neophodne. Bez trenutnog jednokratnog povećanja plaće od 20-ak posto nema zadovoljnog učitelja. Bez materijalnih prava koja se u školstvu neće razlikovati od materijalnih prava u državnim poduzećima nema zadovoljnog učitelja. Nema zadovoljnog učitelja bez stvaranja okružja u kojem će se svakom učitelju prvo osigurati uvjeti, a tek potom od njega zahtijevati rezultati.

Iako u štrajku koji danas započinjemo očekujemo podršku svih onih koji dijele našu zabrinutost za budućnost ovog naroda i opstojnost države, naš uspjeh u štrajku ovisit će ponajprije o nama samima. Sada je prilika da napokon nešto konkretno uradimo za sebe, da snažno podignemo naš glas za dignitet naše profesije, za prosperitetnu budućnost svih građana ove zemlje. Štrajk koji kreće 28. studenoga donosi sa sobom brojne probleme, ali pruža i veliku priliku.

Probleme koje smo svi zajedno u stanju riješiti.

Priliku koja nam se možda i neće tako skoro pružiti.

Iskoristimo **Priliku**.